

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ начальника обласної
військової адміністрації
19.12.2025 № 177/2025-н

**Обласна цільова соціальна програма
“Молодь Хмельниччини: покоління стійкості – 2030”
на 2026-2030 роки**

Паспорт Програми

1	Ініціатор розроблення Програми	Хмельницька обласна державна адміністрація (обласна військова адміністрація)
2	Підстава для розроблення Програми	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2025 року № 840-р “Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми “Молодь України: покоління стійкості – 2030”
3	Розробник Програми	Управління молоді, фізичної культури і спорту обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації)
4	Відповідальний виконавець Програми	Управління молоді, фізичної культури і спорту обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації)
5	Учасники Програми	Управління молоді, фізичної культури і спорту, департамент освіти та науки, інформаційної діяльності культури, національностей та релігій Хмельницької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), Державний архів Хмельницької області, Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка, Хмельницький обласний центр краєзнавства, туризму та екологічного виховання учнівської молоді, органи місцевого самоврядування, заклади освіти області, інститути громадянського суспільства
6	Термін реалізації Програми	2026-2030 роки
7	Джерела фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	Кошти місцевих бюджетів, інші джерела, не заборонені законом

I. Загальні положення

На 01 січня 2025 року на Хмельниччині проживає близько 290 тис. осіб віком 15-34 років, це майже чверть населення області, половина з них мешкає у сільській місцевості. Тенденція до скорочення чисельності молоді, що спостерігалася з початку 2000-х років, зберігається, що пов'язано з низьким рівнем народжуваності у попередні десятиліття та міграційними процесами. Водночас очікується стабілізація ситуації у найближчі роки завдяки поступовому підвищенню народжуваності після 2012 року та активізації державної політики у сфері підтримки молоді.

Одним із пріоритетів Стратегії розвитку Хмельницької області на 2021-2027 роки визначено розвиток людського потенціалу. Основою для формування та накопичення такого потенціалу є молодь. Молодь – найбільш активна, креативна та мобільна частина населення області, спроможна зробити розвиток області стабільним.

Обласна цільова соціальна програма “Молодь Хмельниччини: покоління стійкості – 2030” на 2026-2030 роки (далі – Програма) базується на визнанні суб'єктності молодих людей, необхідності їх самореалізації та розвитку власного потенціалу у своїй країні, підвищення громадянських компетентностей молоді та їх участі в усіх сферах суспільного життя.

Програма ґрунтується на аналізі стану і проблем розвитку молоді, результатах виконання попередніх програм, враховує принципи та пріоритети, визначені Указом Президента від 12 березня 2021 року № 94/2021 “Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року”, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2025 року № 840-р “Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми “Молодь України: покоління стійкості – 2030” та Переглянутої Європейської хартії про участь молоді у громадському житті на місцевому та регіональному рівнях.

II. Визначення проблемних питань, на розв'язання яких спрямовано Програму

Україна продовжує жити в умовах воєнного стану та соціально-економічної нестабільності, що суттєво впливає на становище молоді. Унаслідок збройної агресії російської федерації, міграційних процесів та економічних труднощів молоді люди стикаються з новими викликами у сферах освіти, працевлаштування, психологічного здоров'я та громадської активності.

Незважаючи на поступове вдосконалення державної політики у молодіжній сфері, зберігається низький рівень мотивації молоді до участі у житті громад, проблеми працевлаштування, відтік активної молоді із сільських територій, нестача фахівців з молодіжної роботи та недостатній розвиток молодіжної інфраструктури.

Програму спрямовано на створення стабільної системи підтримки та мотивації молодих людей до самореалізації, активної участі у житті громади, формування здорового способу життя, розвитку громадянської та патріотичної

свідомості, а також забезпечення рівного доступу молоді до можливостей у містах і сільській місцевості.

Програмою визначено напрями, цілі та основні завдання, що стоять перед державою, а також очікувані результати, механізми, конкретизовано шляхи, механізми та основні заходи з реалізації стратегічних завдань, їх виконавців, визначено прогнозовані обсяги фінансового забезпечення.

Програма може доповнюватися (змінюватися) у встановленому порядку у разі змін у законодавстві, державній політиці, реальній соціально-економічній ситуації у регіоні.

III. Мета та концепція Програми

Метою Програми є розширення можливостей для самореалізації та розвитку потенціалу молоді Хмельницької області, підвищення її активної участі у житті громади, регіону, держави, а також сприяння інтеграції молоді в суспільне життя.

Концепцією Програми визначено сучасний стан та перспективи розвитку молодіжної політики, утверджено підходи, за яких молодіжна політика – не окремий напрям, а цілісне бачення розвитку суспільства через призму потреб і можливостей молоді.

Молода людина розглядається як ключова цінність, а молодіжне середовище – як активний учасник і безпосередній співтворець державної молодіжної політики, що має рівні, доступні та прозорі можливості для висловлення і реалізації власної позиції у житті громади, регіону, країни та світу.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблем

Для досягнення мети Програми необхідно першочергово дотримуватися основного принципу реалізації молодіжної політики: “Жодних рішень для молоді без самої молоді!”.

Мета Програми базується на таких пріоритетах:

активізація залучення молоді до процесів ухвалення рішень щодо суспільного життя;

підвищення конкурентоспроможності молоді, розвиток неформальної освіти;

підвищення рівня компетентностей молоді, у тому числі громадянських, формування загальнолюдських цінностей;

розвиток кадрового потенціалу у молодіжній сфері;

сприяння створенню умов для розвитку спроможності молодіжних інститутів громадянського суспільства;

розвиток молодіжної інфраструктури та механізмів її ефективного використання;

популяризація та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я серед молоді;

забезпечення функціонування обласних закладів для молоді соціально-психологічного та реабілітаційного спрямування.

Досягнення поставлених цілей можливе лише шляхом здійснення системного та комплексного підходу до вирішення проблем молоді із налагодженням конструктивної взаємодії між інституціями регіональної державної молодіжної політики. Відтак Програму буде реалізовано на засадах дієвості, доступності, відкритості та прозорості, делегуванні повноважень та створенні конкурентоспроможного середовища.

Реалізацію Програми передбачено на 2026-2030 роки.

Перелік напрямів діяльності та заходів з визначенням шляхів їх реалізації та джерел фінансування наведено у додатку до Програми.

V. Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дасть змогу:

створити умови для забезпечення суб'єктності молоді у формуванні та реалізації державної молодіжної політики;

залучити молодих людей до прийняття рішень, які безпосередньо впливають на їхнє життя;

активізувати молодіжний громадянський рух в області, залучити громадські організації до вирішення актуальних проблем у молодіжному середовищі;

збільшити кількість фахівців та молодіжних лідерів, які пройшли навчання за навчальною програмою “Молодіжний працівник”, налагодити системну молодіжну роботу у територіальних громадах;

підвищити рівень обізнаності молодих людей та сприяти виваженому вибору майбутньої професії;

здійснити інформаційне забезпечення державної молодіжної політики, інформування молоді про можливості, наявні та нові інструменти участі у суспільному житті;

збільшити кількість молодих людей, які беруть активну участь у роботі органів учнівського та студентського самоврядування, підвищити ефективність функціонування таких органів;

підвищити правову свідомість молоді, знизити рівень правопорушень, зменшити прояви асоціальної поведінки, соціалізувати вразливі групи молоді;

популяризувати у молодіжному середовищі інтелектуальне дозвілля, стимулювати молодь до естетичного розвитку, самоосвіти, самовдосконалення;

створити умови для підвищення компетентностей молодіжних лідерів, підвищення якості та ефективності реалізації заходів для молоді;

популяризувати ідею волонтерства, підвищити рівень участі молоді у суспільному житті громади, створити умови для набуття молодими людьми практичного досвіду;

сформувати в молодіжному середовищі нетерпиме ставлення до будь-яких форм дискримінації;

підвищити рівень поінформованості молоді стосовно репродуктивного здоров'я та сексуальної освіти;

популяризувати у молодіжному середовищі здоровий та активний спосіб життя;

підвищити рівень поінформованості та зменшити кількість молодих людей, які мають проблеми, пов'язані із різними формами залежностей, створити умови для надання молоді альтернативи вживання наркотичних та психотропних речовин;

визначити цінності та потреби молоді Хмельницької області, а також ефективність здійснених заходів у рамках виконання Програми.

VI. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію та контроль за ходом виконання Програми покладено на управління молоді, фізичної культури і спорту Хмельницької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), яке систематично здійснює обґрунтовану оцінку результатів виконання Програми та, у разі потреби, розробляє пропозиції щодо доцільності продовження, внесення додаткових заходів, завдань, обсягів і джерел фінансування, переліку виконавців, строків виконання Програми тощо.

Управління молоді, фізичної культури і спорту Хмельницької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) після завершення бюджетного періоду та закінчення визначеного терміну дії Програми подає підсумковий звіт про результати її виконання обласній державній адміністрації (обласній військовій адміністрації).

VII. Фінансове забезпечення Програми

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку з урахуванням можливостей обласного бюджету на відповідний рік.

Фінансове забезпечення заходів, передбачених цією Програмою, буде здійснюватися відповідно до вимог законодавства у межах видатків, передбачених у місцевих бюджетах, та інших джерел, не заборонених законом, для її реалізації на відповідний рік, і може коригуватися під час його виконання.

Начальник управління молоді,
фізичної культури і спорту обласної
військової адміністрації

Наталія ТОМУСЯК